

תרבות חופשית

לורנס לסיג

לורנס לסיג הוא פרופסור למשפטים בבית הספר למשפטים באוניברסיטת סטנפורד, שם יסד את המרכז לאינטרנט וחברה. בטרם הצטרף אל הסגל בסטנפורד, היה לסיג פרופסור למשפטים בבית הספר למשפטים באוניברסיטת הרווד. ספרו, Code, and Other Laws of Cyberspace, יצא לאור בהוצאת Basic Books. בנאוומו בפני אולם מלא בכנס הקוד הפתוח, קרא לסיג לקהל להיות מעורב יותר בתהליך הפוליטי. ההרצאה פורסמה ב-O'Reilly Network ביולי 2002. תרגום עברי פורסם באתר איגוד האינטרנט הישראלי בפברואר 2003 (www.isoc.org.il).

מידע נוסף, קישורים לספרים, מאמרים וחדשות ניתן למצוא באתר: <http://cyberlaw.stanford.edu/lessig>.

תרגום: באדיבות ISOC

הרצאת פתיחה בכנס הקוד הפתוח (OSCON) יולי 2002

אני עוסק בזה כבר שנתיים. מאחורי יותר ממאה "הופעות" שכאלה. זו פחות או יותר האחרונה שבהן. עוד אחת ודי. החלטתי לכתוב שיר סיום. אבל אז נזכרתי שאני לא יודע לשיר או להלחין. לפחות הצלחתי להמציא פזמון. זהו המסר שלי להיום. אם תבינו את הפזמון, תבינו את כל מה שברצוני לומר. לפזמון שלי יש ארבעה חלקים:

- יצירתיות וחדשנות תמיד נשענות על העבר.
- העבר תמיד מנסה לשלוט ביצירתיות שנשענת עליו.
- חברות חופשיות מאפשרות את קיומו של העתיד על ידי הגבלת כוחו של העבר.
- החברה שלנו הופכת פחות ופחות חופשית.

התרבות החופשית נולדה בשנת 1744. היא נוצרה בעקבות הפסקת זכויות היוצרים בפסק הדין במשפט "דונלדסון נגד בקט" בבית העליון (House of Lords) באנגליה. החוק של שנת 1710 קבע כי זכויות היוצרים יחולו לתקופה מוגבלת של 14 שנים. אבל בשנות הארבעים של המאה ה-18, כאשר מוציאים לאור מסקוטלנד החלו להדפיס מהדורות חדשות של הקלאסיקות (כל הכבוד לסקוטס), אמרו המוציאים לאור מלונדון "עצרו!". הם אמרו: "זכויות יוצרים הן לנצח!".¹ סוני בונר¹ אמר כי "על זכויות יוצרים לחול למשך נצח פחות יום", אבל המוציאים לאור טענו כי "זכויות יוצרים הן לנצח". אותם מוציאים לאור, אנשים אותם כינה מילטון "רושמי פטנטים קשישים ומוכרי ספרים מונופוליסטים", אנשים שאינם עמלים במקצוע הגון – מלבד טים², שנמצא בין הנוכחים, אשר הלמידה חבה לו חוב גדול – אותם מוציאים לאור דורשים שהחוק יעגן זכות יוצרים לתקופה בלתי מוגבלת. בשנת 1769, במשפט "מילר נגד טיילור", הם זכו בתביעתם, אך חמש שנים מאוחר יותר, במשפט דונלדסון, התקבל פסק הדין ההפוך. לראשונה בהיסטוריה, כתבי שייקספיר היו חופשים משליטת מונופול של מוציאים לאור. התרבות החופשית היתה תוצאתו של משפט זה. זכרו את הפזמון. הייתי פוצח בשירה, אך זה לא יהיה לרוחכם. טוב, אולי בסוף.

אותה תרבות חופשית הובאה לאמריקה. זו היתה שנת הלידה שלנו – 1790. הקמנו משטר שהותיר את היצירתיות ללא פיקוח ציבורי. היצירתיות לא היתה נתונה תחת פיקוח מפני שחוקי זכויות היוצרים חלו אך ורק על "חומר מודפס". חוקי זכויות היוצרים לא שלטו ביצירות הנגזרות ממנו. חוק זכויות היוצרים העניק את ההגנה הזו למשך תקופת זמן מוגבלת של 14 שנים. זו היתה שנת הלידה שלנו, ויותר מכך, בשנת 1790, בשל הטכנולוגיה הזמינה באותה עת, כל הדברים המוגנים היו קוד חפשי. היה באפשרותך לקחת לידך את יצירותיו של שייקספיר ולקרוא את הספר – הספר היה המקור. היה באפשרותך לקחת כל יצירה המוגנת על ידי חוק זכויות היוצרים ולהבין כיצד היא פועלת על ידי חקירתה. כך תוכנן המשטר, ואפילו כשהיה מדובר בפטנטים

¹ סוני בונר (1935-1998) – מפיך תקליטים, זמר, שחקן ופוליטיקאי שבשנות התשעים העביר את חוק סוני בונר להארכת משך תוקף זכויות היוצרים.

² טים או'ריילי, בעל הוצאת הספרים או'ריילי שאירחה את הכנס בו הרצה לסיג.

מסחריים, הטכנולוגיות היו שקופות לכל. אין צורך לקרוא את הפטנט של המכונה לסריקת כותנה (למשל) כדי להבין כיצד היא פועלת, נכון? אפשר פשוט לפרק אותה למרכיביה.

אלה היו ההגנות המעוגנות בחוק בזמנים בהם ההבנה והלמידה היו עדיין חופשיות. מידת השליטה בתרבות זו היתה מזערית. חביב, לא? שליטה, מזערית... טוב. ולא רק אז, נכון? תשכחו מהמאה ה-18, מהמאה ה-19, אפילו מתחילת המאה ה-20. הנה הדוגמא החביבה עלי: בשנת 1928, וולט דיסני, שאני מעריץ, יצר את עבודתו המופלאה, לידתו של מיקי מאוס בדמות Steamboat Willie. אני בספק אם אתם יודעים שוולט דיסני, אם נשתמש בשפה בה עושה תאגיד דיסני שימוש היום, "גנב" את Steamboat Willie בשנת 1928 מ-"Steamboat Bill" של בסטר קיטון. זו היתה פרודיה, על Steamboat Bill. Steamboat Bill הופק בשנת 1928, מבלי [להמתין] 14 שנים – לוקחים, מפרקים, מערבבים ויוצאים לדרך, כפי שהוא עשה [צחוק בקהל] כדי להשיק את אימפריית דיסני. זה היה אופיו. וולט תמיד חיקה סרטים באורך מלא מהזרם המרכזי של הקולנוע כדי לחזק את אימפריית דיסני, ואנו עדים לתוצאות. זהו תאגיד דיסני: לקחת יצירות שנמצאות ברשות הציבור (public domain), ואפילו לא ברשות הציבור, והפיכתן ליצירות חדשות וגדולות יותר. הם לקחו את מלותיהם של החברה האלה, האחים גרים, שאתם ודאי חושבים שהם סופרים גדולים בזכות עצמם. הם יצרו את הסיפורים הנוראיים הללו, אותן אגדות, שעלינו להרחיק ילדינו מהן מכיוון שהן מלאות דם ומוסר השכל עד זרא, ואינן מסוג הדברים שילדים רכים צריכים לראות – אך אנו שמענו אותן מפי תאגיד דיסני בנוסח חדש. לתאגיד דיסני היתה האפשרות לעשות זאת מכיוון שהתרבות קיננה בציבור, ציבור אינטלקטואלי, ציבור מתורבת, בו אנשים יכולים לקחת ולבנות באופן חופשי. היה זה איזור חופשי מעורכי דין.

[מחיאות כפיים בקהל]

היתה זו תרבות בה לא נזקק איש לרשות זולתו כדי לקחת דבר ה ולהוסיף עליו נדבכים חדשים. כזה היה אופייה של היצירתיות בתחילת המאה הקודמת. היא הושתתה על דרישה חוקתית שההגנה הקבועה בחוק תהיה תקפה רק לזמן מוגבל, והיא אכן הוגבלה. 14 שנים אם היוצר חי; ואז עלה המספר ל-28, ולאחר מכן ל-42 בשנת 1831, ובשנת 1909 עלה המספר ל-56, ומשנת 1962, באורח פלא, הולך וגדל משך הזמן.

יצירות קיימות זכו ל-11 הארכות בארבעים השנים האחרונות – לא רק יצירות חדשות שיווצרו בעתיד, כי אם גם יצירות קיימות. הארכת משך זכויות היוצרים האחרונה שהוענקה ניתנה לסוני בונו. אלה מבינינו שאוהבים אותו מכנים את החוק "חוק ההגנה על מיקי מאוס". רוצה לומר, שבכל פעם שמיקי מאוס עתיד לעבור לרשות הציבור הרחב, מוארך משך תקפותן של זכויות היוצרים. פירושו של דפוס זה ברור לחלוטין לאלה המשלמים כדי לשמר אותו. במלים אחרות: אין להתיר לאיש לעשות לתאגיד וולט דיסני מה שוולט דיסני עשה לאחים גרים. [פירוש הדבר] כי אף על פי שהיתה לנו פעם תרבות בה יכלו אנשים לקחת את העבר ולהישען עליו ביצירתם, הנה לא עוד. לדעת אלה אשר הובילו ל-11 הארכות אלה בארבעים השנים האחרונות, אין חיה כזו, "רשות הציבור", מכיוון שהתרבות נמצאת כעת בבעלות פרטית.

זכרו את הפזמון: אנו תמיד נשענים על העבר; העבר תמיד מנסה לעצור בעדנו. חופש פירושו עצירת העבר, אך אידיאל זה אבד לנו. כיום, המצב שונה, אפילו לעומת הזמנים בהם וולט הקים את תאגיד וולט דיסני. היום, יש לנו מערכת אדירת מימדים לשליטה ביצירתיות. מכונה אדירה של עורכי דין המפקחים על היצירתיות, בעוד תוקפו של חוק זכויות היוצרים הוארך בצורות בלתי ניתנות לזיהוי, עד שהפך מתקנה המפקחת על הוצאה לאור לתקנה השייכת לתחום ההעסקות. אתם יודעים, הדבר הזה שהמחשב עושה כאשר הוא מאותחל? התקנה מפקחת על יצירת עותקים, ולא רק עותקים של היצירה המקורית, אלא גם עבודות הנגזרות ממנה. מ-14 שנים עבור יצירות חדשות של כותב אמיתי – מספרם של אלה הולך ומתמעט – למשך זמן החיים ועוד שבעים שנה. הנה לכם הרחבת החוק, בד בבד עם הרחבת השליטה באמצעות טכנולוגיה.

טוב, אז קודם כל, אתם מכירים מציאות זו של יצירתיות עמומה, אפלה, בשם קוד קנייני (proprietary code). זו יצירתיות שאינה מאפשרת לראות כיצד הדברים פועלים, והחוק מגן על אותם דברים שלא ניתן לראות. זה אינו שייקספיר, שם ניתן ללמוד ולהבין מכיוון שהקוד הוא, מטבעו, פתוח. הטבע עוצב מחדש בתקופה המודרנית, הטכנולוגית, בה אנו חיים, כך שניתן להחביא את הטבע והחוק מגן עליו – ולא רק באמצעות ההגנה, כי אם באמצעות פיקוח הולך וגובר על השימוש בעבודה יצירתית.

הנה, ה-Adobe eBook Reader שלי. אני בטוח שחלקכם כבר נתקל בו. הנה ה-Middle March; יצירה זו היא ברשות הציבור. הנה ה"הרשאות" (לעורך דין היתה יד בדבר) הנוגעות לעבודות שנמצאות ברשות הציבור: ניתן לבצע עשר

העתקות אל הלוח (clipboard) כל עשרה ימים – אין לי מושג איך הגיעו למספרים האלה – אבל ניתן להדפיס עשרה דפים מתוך ארבעה מיליון הדפים שמכיל הספר הזה מדי עשרה ימים, ומותר לך להרגיש חפשי להשתמש בכפתור ההקראה בקול כדי להאזין לספר, נכון?

“פוליטיקה” של אריסטו הינו ספר נוסף שנמצא ברשות הציבור, ומעולם לא הוגן הלכה למעשה על ידי חוקי זכויות יוצרים. מתוך טקסט זה, אין היתר להעתיק קטעים, או להדפיס חלק מן הדפים, אבל תרגישו חופשיים להאזין לספר בקול רם. למרבה המבוכה, הנה הספר האחרון שלי, נכון? אין להעתיק, להדפיס, ושלא תעיזו להשתמש בטכנולוגיה להקראת הספר בקול רם. [צחוק] בגירסה הבאה יהיה כפתור זימרה. קראו ספר; קראו ספר.

הנקודה היא שהפיקוח מובנה בטכנולוגיה. מוכרי הספרים בשנת 1760 לא שיערו את מידת הכוח שאתם, כותבי הקוד, תתנו בידם ביום מן הימים, ואותו פיקוח תורם להרחבת החוק. החוק והטכנולוגיה יחד יוצרים כעין רגולציה של יצירתיות שטרם ראינו. שיעור פשוט בזכויות יוצרים: החוק מפקח על העותקים. מה זה אומר? ובכן, טרם האינטרנט, תארו לכם עולם של אפשרויות שימוש ביצירות מוגנות על ידי חוק זכויות יוצרים. מרביתן לא נתונות תחת פיקוח. אם דיברנו על שימוש הוגן, זה אינו שימוש הוגן; הוא אינו נתון תחת פיקוח. אין זה הוגן לתת אותו למישהו; אין על כך פיקוח. למכור אותו, או לישון עליו, כל דבר שניתן לעשות עם הספר הזה, אינו נמצא תחת פיקוח. במרכזו של שימוש בלתי מפוקח זה, ישנו אי קטן של דברים הנמצאים בפיקוח החוק להגנה על זכויות יוצרים; לדוגמה, הוצאה לאור של הספר נמצאת תחת פיקוח. בתוך כלל הדברים שנמצאים תחת פיקוח החוק להגנה על זכויות יוצרים, ישנו מרווח צר של מה שאנו מכנים שימוש הוגן טרם האינטרנט: שימושים שאמורים להיות בפיקוח אבל על פי חוק מותר לעסוק בהם מבלי לקבל היתר מאיש. לדוגמה, ציטוט טקסט במסגרת טקסט אחר – זו העתקה, אך היא נחשבת שימוש הוגן. פירוש הדבר שהעולם נחלק לשלושה מחנות, ולא לשניים: שימושים בלתי מפוקחים, שימושים מפוקחים שהיו בגדר שימוש הוגן, ועולם זכויות היוצרים. שלוש קבוצות.

ואז באה רשת האינטרנט. עכשיו כל פעולה היא העתקה, ופירוש הדבר שכל השימושים הבלתי מפוקחים הללו נעלמו. ההנחה היא שכל פעולה המבוצעת על המחשב ברשת היא שימוש מפוקח. וכעת אנו נדחקים לפינה קטנה ונאלצים להתווכח על סוגיית השימוש ההוגן. “מה עם השימוש ההוגן? מה עם השימוש

ההוגן? ". אז אני אגיד את זה עכשיו: שילכו השימושים ההוגנים לעזאזל. מה בעניין השימושים הבלתי מפוקחים בתרבות שהיו ברשותנו לפני הרחבת השליטה העצומה הזו? כעת, משהשימושים הבלתי מפוקחים נעלמו, אנו מתווכחים בעניין השימוש ההוגן, והם מוצאים דרך להסיר את השימוש ההוגן הזה מדרכם, נכון? הנה יצור המוכר לרובכם – [הכלב הרובוטי] Aibo Pet הנפלא של סוני, אותו ניתן ללמד שלל דברים. מישוהו הקים אתר נפלא בשם aibopet.com כדי ללמד אנשים כיצד לשפצר (hack) את הכלב שלהם. תזכרו, הכלב הוא שלהם, נכון? האתר המדובר ממש רצה לסייע לאנשים לשפצר את הכלב שלהם וללמד אותו לרקוד ג'ז. תזכרו (האירופאים מתבלבלים בסוגיה זו לעיתים קרובות), בארה"ב ריקוד ג'ז אינו נגד החוק.

זוהי פעולה מותרת בהחלט – גם אם הכלב רוקד ג'ז. אני לא בטוח בקשר למעמד החוקי של העניין בכמה מחוזות בג'ורג'יה [צחוק] אבל באופן עקרוני, ג'ז היא פעילות מותרת. aibopot.com אמר, "כך תשפצרו את הכלב שלכם ותלמדו אותו לרקוד ג'ז". שימוש כזה בחתיכת פלסטיק שעלתה אלף וחמש מאות דולר נראה שימוש הוגן, לא? הייתם אומרים שזהו שימוש הוגן, נכון? מכתב לאתר: האתר שברשותך מכיל מידע המספק את האמצעים לעקוף את Aibo, ומהווה הפרה של פרוטוקול ההגנה נגד העתקות כפי שהוגדרו תנאיו על ידי ה-DMCA. אף כי שימוש זה הינו שימוש הוגן, הוא אינו מותר תחת החוק. שימוש הוגן, שנמחק על ידי צירוף זה של פיקוח טכנולוגי וחוקים האומרים "אל תיגע", מותירים קבוצה אחת בלבד בשדה שכלל שלוש קבוצות בעבר – פיקוח על זכויות יוצרים, [וכפועל יוצא] – פיקוח על היצירתיות.

עכשיו, זאת יש לזכור. זאת חייבים להבין. זו הנקודה (וג'ק ולנטי [דובר תעשיית הסרטים] לא קלט אותה). הנה הנקודה: מעולם לא היתה מידה כזו של פיקוח. קחו את התוספות, השינויים, השינויים בזכויות יוצרים, קחו את השינויים בהיקף זכויות היוצרים, העמידו את כל אלה אל מול הרקע של מבנה תקשורת מרוכז בצורה יוצא דופן, ותקבלו מספר קטן של אנשים, יותר מאי פעם בהיסטוריה, ששולט על נתח אדיר מן ההתפתחות התרבותית. מצב זה לא היה קיים אי פעם בעבר. גם לא טרם לידתה של התרבות החופשית, לא בשנת 1773 כאשר זכויות היוצרים היו נצחיות, מכיוון ששוב, הן נגעו אך ורק להדפסתו של תוכן. לכמה אנשים היו מדפסות? פרט להדפסה, יכולת לעשות ככל העולה על רוחך ביצירות אלה. השימושים הרגילים לא היו נתונים תחת פיקוח כלשהו. אולם היום, חייך מפוקחים באופן מתמיד בעולם בו אתה חי. חייך נשלטים על

ידי החוק. הנה הפזמון: היצירתיות תלויה בהפסקת השליטה הזו. הם תמיד ינסו לאכוף אותה; אנו חופשיים במידה שבה אנו מצליחים להתנגד לה, אך החופש שלנו הולך ומצטמצם.

אתם, או אנשי GNU, לכם יש את זכות הבחירה, לבנות עולם של יצירתיות שקופה – זו העבודה שלכם, החריג המשונה הזו בנוף המאה ה-21, תעשייה המוקדשת ליצירתיות שקופה, שיתוף חופשי של ידע. בשנת 1790 זו לא היתה אפשרות; זה היה טבע הדברים. אתם בונים מחדש את טבע הדברים. זו העבודה שלכם. אתם בונים בסיס משותף עליו יכולים אנשים אחרים להישען. אתם מרוויחים כסף, טוב – לא מספיק, אבל חלקכם מרוויח מכך. זהו המפעל שלכם. ליצור כאילו היינו בשנת 1790. כך אתם חיים. ואתם מזכירים לשאר העולם כיצד היו פני הדברים כאשר היצירתיות והחדשנות היו תהליך בו אנשים חדשים הוסיפו נדבכים לידע המשותף. במאבק זה בין זכויות קניין ומבנה חפשי, אתם מפגינים את ערכו של החופשי, והצהרות כמו אלה שבאו מפי ³RealNetworks עדיין שובות את דמיונם של החברים היצירתיים ביותר בתעשייה. אולם, רק לעת עתה. רק לעתה עתה. רק לעת עתה מכיוון שהקוד החופשי מאיים והאיומים פועלים כנגד הקוד הפתוח.

בואו נדבר על פטנטים של תוכנה. יש בחור אחד, מר גייטס, בחור מבריק, נכון? הוא מבריק. איש עסקים מבריק; יש לו תוכנות מסוימות, והוא גם מבריק בקביעת מדיניות. הנה מה שכתב בעניין פטנטים של תוכנה: "לו היו אנשים מבינים כמה פטנטים היו נרשמים בעת המצאתם של מרבית הרעיונות הנמצאים בשימוש כיום, והיו רושמים אותם, התעשייה כיום לא היתה מתקדמת לשום מקום". אני בטוח כי קביעה זו היא האמירה הראשונה מפיו של ביל גייטס עימה כולכם מסכימים במאת האחוזים. גייטס צודק, הוא לגמרי צודק. הבה נעבור אל איש העסקים המבריק: "הפתרון הוא לרשום פטנטים ככל האפשר. חברת סטארט-אפ חדשה שעתידה לקום ואין פטנטים הרשומים על שמה תאלץ לשלם את המחיר שיבחרו הענקים להטיל עליה. המחיר עלול להיות גבוה. לחברות מבוססות יש אינטרס בהרחקת מתחרים עתידיים."

³RealNetworks, יצרנית תוכנת RealPlayer לנגינת מוסיקה ווידאו באמצעות האינטרנט, הודיעה בעת הכנס בו נאם לסיג כי היא משנה את רשיונות השימוש בתוכנות שלה. הרשיונות החדשים נוטים לכיוון של קוד פתוח.

כסופו של דבר, זה וזה היו עורכי הדין, וכשהם הגיעו אל עורכי הדין הם שוב שאלו אם תהיה בעיה. מדובר בסרט דוקומנטרי. בנושא חינוך. אלה רק שתי שניות. זה וזה אמר 25 אלף דולר. 25 אלף דולר! ? מדובר בשתי שניות! ! מה זאת אומרת 25 אלף דולר? זה וזה אמר, לא מעניין אותי בשביל מה זה. 25 אלף דולר, או שתשנה את הסרט. עכשיו תסתכלו על זה, ותגידו שזה מטורף. זה טירוף. ולו רק הוליווד היתה נאלצת להתמודד עם הדברים הללו, טוב, בסדר. שישתגעו. הבעיה היא שהחוקים המטורפים שלהם מוחלים כעת על העולם כולו. טירוף השליטה מתפשט, וכל דבר שתעשה נוגע לזכויות יוצרים.

וכך, אות השידור, האומר כי "בטרם נתיר לטכנולוגיה לגעת בטלוויזיה הדיגיטלית (DTV) יש לתכנן אותה כך שתשלוט בטלוויזיה הדיגיטלית באמצעות אות השידור". בניה מחדש של הרשת על מנת לוודא כי פיסת תוכן זו מוגנת לחלוטין. שבבים שייכפו על מחשבים באמצעות חוק, אליהם התייחסה אינטל במילים "מדינת משטרה" בכל מחשב, ניסוח קולע ביותר. והם יבנו את המחשבים הללו, אבל מתנגדים לשיטה של מדינת משטרה.

ממש לא אחרונה, באה ההצעה המקוממת על פיה על הקונגרס לאשרר את זכויותיהם של בעלי זכויות היוצרים כך שניתן יהיה לצאת למלחמה כנגד המחשבים בהם פועלות תכנות שיתוף (P2P) – תוכנית זדונית שמטרתה להפיל מחשבים בהם פועלת תוכנת P2P. פורעי חוק דיגיטליים. לא זו בלבד שמותר לך לתבוע אם ביצעו את הפעולה והיה עליהם להימנע מכך, אלא שעליך לפנות אל התובע הכללי ולקבל את רשותו בטרם יינתן לך היתר לתבוע בעקבות ההרס שזרעה אותה תוכנית במחשב האישי שלך... כאשר לא אמור להיות לה היתר להרוס את המחשב שלך. הנושאים האלה נדונים בושינטון. אלה מעשיהם. כמו שג'ק ולנטי אומר, הם הכריזו מלחמה בטרור – נגדכם ונגד ילדיכם, הטרויריסטים. קחו צעד אחורה ותשאלו, למה? מה הבעיה? והם אומרים, כדי להפסיק את הנזקים שאתם גורמים.

ובכן, מהו הנזק? מהו הנזק הנורא שמעוללים כל אותם מחשבים המפעילים תוכנות P2P? קחו את הנתונים שלהם עצמם. בשנה שעברה, כך הם אומרים, מספר הדיסקים שהוחלפו חינם ברשת היה גדול פי חמישה ממספר הדיסקים שנמכרו בכלל: ירידה של חמישה אחוזים בהיקף המכירות. חמישה אחוזים. בשנה שעברה היה מיתון, והם העלו את המחירים ושינו את אופן הספירה. כל אלה עשויים להסביר את הירידה בהיקף המכירות, אך גם אם לא – הנזק הכולל שנגרם בעקבות החלפות שערך גבוה פי חמישה מן המכירות היה חמישה

אחוזים. אני בהחלט בעד מלחמה בהקשר הנכון, אך האם זו הקרקע המוצקה עליה נשענת המלחמה בטרור כנגד הטכנולוגיה? האם זהו הנזק המדובר? אפילו אם חמישה אחוזים מעניקים להם את הזכות להרוס את התעשייה, האם מישהו חושב על הירידה ברווחי התעשייה הזו, הגדולה בהרבה משלהם, שנגרמת בעקבות מלחמת הטרור הזו שמשולחת כנגד כל אדם הנוגע בתכנים חדשים? שאלו כל יזם קפיטליסטי כמה כסף הוא מוכן להשקיע בטכנולוגיה חדשה שתיגע בתוכן באופן שהילרי רוזן⁴ או ג'ק ולנטי אינם מוכנים לאשר. התשובה פשוטה: אפס. אפס.

הם חיסלו את התעשייה הזו ואת החדשנות בשם מלחמה זו בטרור, וזוהי הסיבה. זהו הנזק. חמישה אחוזים.

ומה אתם עשיתם בנדון? זה בלתי שפוי. זה קיצוני. זהו דבר הנשלט על ידי אינטרסים פוליטיים. אין לו כל הצדקה בערכים מסורתיים המצדיקים פיקוח חוקי. ואנו לא עושים דבר בנדון. אנחנו יותר גדולים מהם, והזכויות לצידינו. ולא עשינו דבר בנדון. אנו מניחים להם לנהל את הדיון הזה. הנה הפזמון שמוביל לכך: הם מנצחים מכיוון שאיננו עושים דבר כדי לעצור אותם.

ישנו חבר קונגרס אחד, ג'יי. סי. ווטס. ווטס הוא חבר הקונגרס השחור היחידי בהנהגת המפלגה הרפובליקנית. בכוונתו לפרוש מן הקונגרס. הוא שם כבר שבע שנים וחצי. נמאס לו. אף אחד לא מאמין. איש בווישינגטון לא מאמין למשמע אוזניו. מה, לא לבלות 700 שנה בווישינגטון? הוא אומר, אתם יודעים, אני מחבב אתכם, אבל שבע שנים הן די והותר, שמונה שנים הן יותר מדי. אני הולך. המלחמה כנגד הקוד החופשי והתרבות החופשית החלה פחות או יותר כשג'יי. סי. ווטס הגיע לווישינגטון. פחות או יותר.

בראיון שנערך לפני יומיים, ווטס אמר, הנה הבעיה עם ווישינגטון: "אם אתה עסוק בהסברים, אתה מפסיד". אם אתה עסוק בהסברים, אתה מפסיד. זו תרבות של מדבקות לחלון האחורי של האוטו. אנשים מוכרחים לקבל את הדברים בצורה הזו, ואם לא, אם נדרשות יותר משלוש שניות כדי שיבינו, אתה מחוץ לטווח הקליטה שלהם. שלוש שניות כדי להבין, או שאתה מפסיד. זו הבעיה שלנו. שש שנים לאחר תחילת המאבק הזה, אנחנו עדיין מסבירים. אנחנו עדיין מסבירים ואנחנו מפסידים. הם מציגים את הנושא כקרב אדירים להפסקת הגניבה, להגנה על רכוש. הם לא מבינים מדוע עיצוב מחדש של הרשת הורס את

⁴ ראש RIAA, איגוד תעשיית הקלטות בארה"ב, בעת הרצאת לורנס לסיג.

החדשנות ואת היצירתיות. הם מאריכים את תוקף זכויות היוצרים באופן מתמיד. הם לא מבינים שהפעולה הזו היא לכשעצמה גניבה. גניבה של התרבות המשותפת שלנו. נכשלנו בניסיון לגרום להם להבין מהן הסוגיות כאן, ומסיבה זו אנו חיים במקום בו המסורת מדברת על חופש, ואמצעי השליטה שלהם שוללים אותו.

אני מדבר אליכם, אלינו, בנושא זה כבר שנתיים. וטרם נקטנו פעולה. הרבה אנרגיה [הושקעה] בבניית אתרים ובלוגים והמון חדשות התפרסמו באתר Slashdot. ובניתיים, דבר לא שינה את החזון בושינגטון. כי הרי אנחנו שונאים את וושינגטון, נכון? מי יזבזב את זמנו על וושינגטון? אולם, אם לא תנקטו פעולה עכשיו, החופש הזה שבניתם, שבכתבתו השקעתם את חייכם, יילקח מכם. בין אם על ידי אלה שנתפשים בעיניכם כאיום, אלה המפללים למערכת חוקים שאנו מכנים פטנטים, או על ידי אלה המנצלים את הרחבת השליטה יוצאת הדופן שחוק זכויות היוצרים מקנה להם על החידוש. כל אחד משני שינויים אלה שיעוגנו בחוק יוביל לעולם בו החופש שלכם היה ואיננו. אם אינכם יכולים להילחם על החופש שלכם... אינכם ראויים לו. ובכל זאת, לא עשיתם דבר.

[מחיאות כף בקהל]

ישנו קומץ של אנשים, ניתן לנקוב בשמותיהם, בהם אתם יכולים לתמוך. הבה נעמיד את הדברים בקנה המידה המתאים: כמה אנשים תרמו ל-EFF (Electronic Frontier Foundation)? כמה אנשים נתנו ל-EFF סכום כסף גדול יותר משהעבירו לחברת הטלפון המקומית שלהם בעבור שירות DSL גרוע? אתם רואים? ארבעה. כמה אנשים תרמו סכום כסף גדול יותר ל-EFF מאשר הם נותנים מדי שנה לתמיכה במונופול – לתמיכה בצד השני? כמה אנשים נתנו סכום כלשהו לאנשים הללו, באוצ'ר, קנון... זו אינה סוגיה של ימין ושמאל. חשוב להכיר בכך: אין מדובר כאן בשמרנים נגד ליברלים.

במקרה שלנו, ב"אלדרד" [משפט אלדרד נגד אשקרופט], הוגשה חוות דעת מאת 17 כלכלנים, בכללם מילטון פרידמן, ג'יימס ביוקן, רונלד קוסט, קן ארו, אתם יודעים, מטורפים, כן? ליברלים מהשמאל הקיצוני, נכון? פרידמן התנה את הצטרפותו בהכללת הביטוי "מה השאלה בכלל" בחוות הדעת, כאילו הוא לא מבין מה פה השאלה. הסוגיה כאן אינה ימין ושמאל. הסוגיה היא מה צודק ומה לא. זו מהות המאבק. אנשים אלה נמצאים בימין ובשמאל. האנק פריט, הסבא של הסייברספייס, לדעתי, חוק הסייברספייס שמוצאו באילינוי, נאבק כדי לקבל

תמיכה, להעביר את המסר שלו לווישינגטון. אלה הם המקורות, המקומות שאליהם יש לפנות.

וישנו הארגון הזה. חלק מכם יאמרו, אני חבר בוועד של הארגון. אני לוקח חלק במאבקים מרובים בוועדה הזו. חלק מכם יאמרו שאנו קיצוניים מדי; ומהנימה שלכם ניתן יהיה להבין כי אינכם רואים זאת בעין יפה. אתם שולחים דואר אלקטרוני שאומר "אתם קיצוניים מדי. עליכם להתקרב יותר אל הזרם המרכזי". אני איתכם. לדעתי ה-EFF נהדר. הוא היווה סמל. אנשיו לקחו חלק במאבקים. אבל אתם יודעים, האופן בו הארגון לחם טעון שינוי, בחלקו. עזרו לנו. עזרו לנו בכך שתקטרו. עזרו לנו בכך שתכתבו על גבי ההמחאה שאתם שולחים, "אנא התקטרו אל הזרם המרכזי". ההמחאה, כן? זו המנטליות שעליכם לאמץ כדי לשנות את המאבק הזה. מכיוון שאם לא תנקטו פעולה עכשיו, בעוד שנתיים מישוהו יאמר טוב, שנתיים הן די זמן; עלי לחזור אל החיים שלי. הם שוב יאמרו לכם, דבר לא השתנה. מלבד החופש שלכם, שנעלם אט אט הודות לאלה המכירים בעובדה שהעתיד פועל נגדם, וכי יש להם הכוח בווישינגטון הבירה כדי להתגונן מפני העתיד. ולעזאזל עם החברה החופשית. תודה רבה לכם.